

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci navrhovateľa: **J.**, nar. X. v H., štátny príslušník Č., naposledy bytom v zahraničí H., okres Q.,, t. č. PT R., zast. JUDr. A., advokátkou, ul. P., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-2473/PO-Ž/2007 zo dňa 24. januára 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 14/2008-33 zo dňa 17. decembra 2008 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 14/2008-33 zo dňa 17. decembra 2008 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-2473/PO-Ž/2007 zo dňa 24. januára 2008, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) zamietol žiadosť

navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu, že navrhovateľ zakladal svoju žiadosť inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ mal na Slovensku povolený pobyt od 28.6.2006 do 30.6.2007. Pretože sa mu nepodarilo následne predĺžiť povolenie k pobytu na území SR (jeho žiadosť bola zamietnutá a povolenie na dlhodobý pobyt nebol udelený), rozhodnutím zo dňa 20.11.2007 bol z územia SR administratívne vyhostený so zákazom vstupu na územie SR do 20.11.2011. Dňa 26.11.2007 požiadal o azyl, počas pohovoru pred odporcom uvádzal, že si chce zlegalizovať pobyt na území SR, iný dôvod žiadosti neuviedol.

S poukazom na uvedené krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil, pričom poukázal na to, že sa jedná zjavne o ekonomické dôvody žiadosti, resp. že jeho žiadosť o azyl je účelová. Pokiaľ v opravnom prostriedku uviedol, že sa jedná o politické dôvody, ide celkom jednoznačne o účelové tvrdenie.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že krajský súd rovnako aj odporca nesprávne posúdili jeho žiadosť o udelenie azylu, zdôraznil, že jeho návrat do krajiny pôvodu nie je možný. Poukázal na to, že jedným z dôvodov, pre ktoré opustil krajinu pôvodu, bolo, že chcel začať nový život, chcel na Slovensku podnikat', zarobiť si finančné prostriedky, ktoré by mu postačovali na dôstojný život. Poukázal na to, že momentálne je konateľom a spoločníkom spoločnosti Všetko najlepšie spol. s r.o., ktorá aj napriek finančnej kríze dosahuje kladný finančný výsledok, zamestnáva občanov SR, a teda je na prospech SR. Krajský súd mal zobrať na zreteľ, že v rámci obnovy konania (na povolenie pobytu), doložil všetky zákonom požadované doklady, a teda správne orgány mali jeho žiadosti o povolenie pobytu na území SR vyhovieť.

Na základe uvedeného návrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že návrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že z vyjadrení navrhovateľa jednoznačne vyplýva, že na územie SR pricestoval za účelom podnikania, t. j. výlučne z ekonomických dôvodov, o čom svedčia aj jeho aktivity po príchode na Slovensko. Odporca zdôraznil, že jeho žiadosť o azyl je účelová, pričom v odvolaní navrhovateľ neuvádza žiadne nové skutočnosti, nepredkladá žiadne dôkazy, ktoré by mohli opodstatňovať zmenu napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. júna 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.1.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ

odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b,

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. ministerstvo žiadosť o udelenie azylu zamietne ako zjavne neopodstatnenú, ak o udelenie azylu požiada žiadateľ, ktorý zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok (ods. 3).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ nespĺnil zákonom stanovené podmienky pre udelenie azylu a zakladá svoju žiadosť inými dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a a 13b zákona o azyle, teda dôvodmi nedostatočnými pre udelenie azylu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ

o krajine pôvodu (správa MZV USA o dodržiavani ľudských práv v krajine 2006, vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu 6.3.2007, správa Human Rights Watch 2007-Čína, vydaná 4.7.2007) z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z obsahu administratívneho spisu odporu vyplynulo (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 21.1.2008), že navrhovateľ ako dôvod žiadosti uviedol že na Slovensko prišiel za účelom podnikania, na čo dostal povolenie k pobytu od 28.6.2006 do 30.6.2007. Polícia mu však pobyt nepredĺžila, a preto sa tu zdržiaval nelegálne. Dňa 30.6.2007 bol v Partizánskom kontrolovaný políciou, vtedy sa zistilo, že sa tu zdržiava nelegálne. Na položenú otázku, či jediným dôvodom jeho žiadosti o azyl je legalizácia jeho pobytu na území SR, odpovedal kladne. Ďalej uviedol, že z Číny vycestoval legálne, chcel si tu zarobiť peniaze, aby si mohol otvoriť spoločnosť. V krajine pôvodu nemal žiadne problémy s políciou, armádou, či inými štátnymi orgánmi. Do krajiny pôvodu sa vrátiť nechce, pretože si požičal peniaze a nemá ich z čoho vrátiť.

Odporca vyhodnotil dôvody žiadosti o udelenie azylu v kontexte tvrdení, ktoré navrhovateľ v priebehu azylového konania uviedol a ktoré boli odporcom vyhodnotené za iné skutočnosti alebo dôvody, ako tie ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a a 13b zákona o azyle, na základe čoho žiadosť navrhovateľ zamietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle).

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa po doplnení dokazovania vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako tých, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch ktoré majú povahu riešenia pobytového problému navrhovateľa na území SR.

Je nepochybné, že predmetom zákona o azyle je, ako to vyplýva z jeho § 1, predovšetkým upraviť konanie o azyle, ustanoviť postup pri poskytovaní dočasného útočiska, ustanoviť práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu, azylantov, cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odídencov, ustanoviť pôsobnosť orgánov verejnej moci na úseku azylu a dočasného útočiska, upraviť integráciu azylantov do spoločnosti, a upraviť

pobyt v azylových zariadeniach a v jeho rámci stanovením prekážok vyhostenia alebo návratu vytvorit' určitú právnu istotu zamietnutého žiadateľa o azyl pred jeho núteným návratom do krajiny pôvodu.

Z takto vymedzeného predmetu zákona charakterizujúceho zároveň aj jeho účel treba vychádzať aj pri posudzovaní postupu odporcu v predmetnej veci. Odporca výrokom deklaroval len to, čo predpokladá zákon v citovanom ustanovení t. j., po zistení, že žiadateľ o azyl odôvodňoval svoju žiadosť o udelenie azylu inými dôvodmi, ako tými ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a a 13b, žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu totiž vyplynulo, že navrhovateľ ani nespochybňuje, že skutočnosti ním tvrdené by nie je možné subsumovať pod niektoré z citovaných ustanovení, teda netvrdí, že u neho existujú opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a ani netvrdí, že vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Pokiaľ teda krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej, rozhodol vecne správne.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu ani rozhodnutiu súdu nemajú totiž žiadnu relevanciu. Nemožno sa na ne odvolávať v konaní o azyle za účelom dosiahnutia legalizácie pobytu v cudzej krajine, pretože by to znamenalo popretie účelu tohto zákona a obchádzanie na to určenej zákonnej úpravy pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že postup odporcu bol v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. júna 2009

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová